

Informatiecentrum voor het bedrijfsrevisoraat

PRIVATE STICHTING NAAR BELGISCH RECHT

JAARVERSLAG 2016

E. JACQMAINLAAN 135/1 – 1000 BRUSSEL
INFO@ICCI.BE - WWW.ICCI.BE

Informatiecentrum voor het bedrijfsrevisoraat

PRIVATE STICHTING NAAR BELGISCH RECHT

E. JACQMAINLAAN 135/1 – 1000 BRUSSEL
INFO@ICCI.BE - WWW.ICCI.BE

Inhoudstafel

WOORD VAN DE VOORZITTER	4
DEEL I VOORSTELLING VAN DE STICHTING ICCL	6
Inleiding	6
Oprachten en geschiedenis van het ICCL	6
Raad van Bestuur	7
DEEL II WERKZAAMHEDEN VAN HET ICCL	8
Helpdesk	8
Think Tank ESR 2010	9
Publicaties	10
Tax, Audit & Accountancy	12
Nieuwe te downloaden modeldocumenten in 2016	15
SEMINARIES, INFORMATIESESSIES EN STUDIEDAGEN	17
WEBSITE ICCL	18
Inleiding	18
Rechtspraak	18
Over ICCL	19
FAQ	19
CONTRIBUTIE AAN HET ICCL	20

BIJLAGEN

Bijlage 1: Lijst van de meest relevante adviezen van 2016	20
1. IBR	21
2. Deontologie	21
3. Commissaris	21
4. Bijzondere aspecten van het commissarismandaat	21
5. Bijzondere opdrachten in het Wetboek van vennootschappen	21
6. Controlenormen	21
7. Bijzondere wetgevingen en reglementering	22
8. Andere controleopdrachten	22
9. Witwassen, fraude en corruptie	22
10. Kapitaal en aandelen	22
11. Financiële informatie	22
12. Informatie aan de ondernemingsraad	22
13. Ondernemingen in moeilijkheden	22
14. VZW's en Stichtingen	22
15. Belgische boekhoudwetgeving	22
16. IFRS/IAS	22
17. Openbaarmakingsverplichtingen	22

Bijlage 2: Inhoudstafels van de publicaties van 2016	23
1. Europese boekhoudrichtlijn en omzetting ervan in Belgisch recht, ICCI, 2016, nr. 1.	23
2. Gerechtelijke en buitengerechtelijke opdrachten van de bedrijfsrevisor, ICCI, 2016, nr. 2.	24
3. Europese audithervorming en implementatie ervan in België, ICCI, 2016, nr. 3.	24
Bijlage 3: Tax, Audit & Accountancy: lijst van de gepubliceerde artikels in 2016	25
Bijlage 4: Lijst van de seminars, informatiesessies en studiedagen georganiseerd van maart 2016 tot maart 2017	26
Audit en controle	26
Audit non-for-profit	27
Audit Publieke sector	27
Fiscaliteit	27
Recht	27
Consolidatie	27
Plichtenleer	27
Vormingscyclus	27
Specialisatie IAS/IFRS	28

WOORD VAN DE VOORZITTER

De rol van het ICCI na de audithervorming. **10 jaar ICCI.**

200^{tal}
adviezen worden
jaarlijks door de
ICCI-Helpdesk
verstrek

Op 16 april 2014 namen het Europees Parlement en de Raad een nieuwe Auditrichtlijn 2014/56/EU en Verordening nr. 537/2014 met opties aan. De implementatie ervan gebeurde middels de [wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren](#) (B.S. 13 december 2016) die op 31 december 2016 in werking trad.

Vanaf 1 januari 2017 is het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren (College) belast met het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren. Het College onderwerpt de bedrijfsrevisoren aan een kwaliteitscontrole en houdt toezicht op hun naleving van de toepasselijke wettelijke, reglementaire en normatieve verplichtingen.

Als gevolg van deze audithervorming beperkt de wettelijke bevoegdheden van het IBR zich tot de toegang tot het beroep van bedrijfsrevisor, met name de organisatie van de stage en de stage-examens. Het IBR behoudt ook zijn initiatiefrecht voor het formuleren van beroepsnormen en -aanbevelingen. De volgende bevoegdheden van het College worden door de nieuwe auditwet van 7 december 2016 gedelegeerd aan het IBR: het toekennen van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor, het houden en bijwerken van het openbaar register en de organisatie van de permanente vorming.

Sinds april 2011 verzorgt het ICCI de organisatie van de voorheen door het IBR georganiseerde seminars voor bedrijfsrevisoren en

sinds 2015 van de vroegere IBR-infosessies en -studiedagen. In 2016 mocht het ICCI 5.515 deelnemers – een absoluut record! – verwelkomen op de vormingsactiviteiten.

Sinds 29 september 2016 is het ICCI trouwens een decennium oud. Deze energieke tiener heeft al heel wat objectieve en wetenschappelijk gefundeerde verwezenlijkingen op zijn palmares. Het zal daarvoor op zijn elfde verjaardag in de schijnwerpers worden gezet in de marge van het *Ninth European Auditing Research Network Symposium* dat doorgaat in Leuven op 29 en 30 september 2017.

Vanaf het begin genoten de ICCI-Helpdesk activiteiten een grote belangstelling. Jaarlijks worden een 200tal adviezen verstrekt. In

2017 verwacht het ICCI een groot aantal vragen omtrent de toepassing van de nieuwe auditwet.

Verder worden de hoogstaande bijdragen in het sinds 2014 door die Keure opgemaakte en gratis te downloaden digitale tijdschrift *Tax, **Audit** & Accountancy* (TAA) – waarvan er 4 nummers per jaar verschijnen en de mailing meer dan 3.000 bestemmelingen bereikt – vaak aangeklikt. De mailinglijst kan nog worden uitgebreid tot elkeen met een interesse voor de domeinen van de fiscaliteit, de audit, de accountancy en het vennootschapsrecht. Het volstaat eenvoudigweg om een mailtje te richten naar volgend e-mailadres: info@icci.be

Ten slotte spelen de jaarlijkse 3 standaardwerken, die in de ICCI-reeks van Maklu worden uitgegeven, net zoals de topics in de TAA-nummers zoveel als mogelijk op een diepgaande wijze in op de revisorale actualiteit.

Door zijn uniek opzet, is het ICCI geëvolueerd tot de ontmoetingsplaats bij uitstek met de academische wereld. Het beroep heeft meer dan ooit nood aan vaktechnische ondersteuning. De recente, ingrijpende wij-

VOORZITTER
Lieven Acke (*Bedrijfsrevisor*)

zigingen in het referentiekader waarbinnen de auditkantoren opereren, geven aanleiding tot diverse, uiteenlopende interpretatievraagstukken. De bestaande doctrine biedt slechts sporadisch soelaas.

We zijn ervan overtuigd dat, samen met de academische wereld, een antwoord kan gevonden worden op de nieuwe uitdagingen. De bestaande ICCI-kanalen hebben hiervoor hun nut bewezen: adviezen, bijdragen in TAA of in standaardwerken, het uitwerken van modeldocumenten.

Het finaal na te streven doel moet erin bestaan dat het ICCI erkend wordt als hét competentiecentrum voor de auditpraktijk. Deze erkenning zal slechts worden bereikt mits het ICCI garant staat voor kwaliteit en objectiviteit.

Op een stimulerend ICCI-feestjaar 2017!

Deel I

Voorstelling van de Stichting ICCI

INLEIDING

Medio 2001 gaat de Raad van het IBR over tot de inrichting van een *Helpdesk* op zijn zetel. Dit initiatief heeft tot doel de confraters daadwerkelijk steun te geven wanneer zij, in het kader van hun professionele activiteiten, worden geconfronteerd met problemen van juridische of technische aard, waarvoor zij elders geen advies kunnen vinden.

In 2006 neemt de Raad van het IBR de beslissing om de activiteiten van de *Helpdesk* onder te brengen in een aparte juridische structuur, onder de vorm van een private stichting. Deze activiteitoverdracht is te wijten aan de wens om het verschil qua statuut van de verstrekte adviezen te benadrukken. Dankzij deze stichting worden op een autonome wijze antwoorden opgesteld die niet het officieel standpunt van de Raad van het IBR vertegenwoordigen. Het laatstgenoemde kan enkel via de officiële organen van het IBR, met name de Raad of, in voorkomend geval, het Uitvoerend comité worden ingewonnen.

Aldus wordt de stichting "Informatiecentrum voor het bedrijfsrevisoraat – *Centre d'Information du révisorat d'entreprises*" opgericht in het najaar van 2006.

OPDRACHTEN EN GESCHIEDENIS VAN HET ICCI

Sinds de oprichting heeft de stichting ICCI tot doel onder haar eigen verantwoordelijkheid objectieve en wetenschappelijke informatie over vraagstukken die het bedrijfsrevisoraat aanbelangen te verstrekken. De Stichting verzorgt de publicatie van de vroegere Studies IBR.

In 2010 wordt het ICCI de verantwoordelijke uitgever van het tijdschrift *Tax, Audit & Accountancy* (TAA).

In 2011 krijgt het ICCI de organisatie toegewezen van de voorheen door het IBR geregelde opdracht: de organisatie van de seminaries voor bedrijfsrevisoren en voor iedere geïnteresseerde.

Het ICCI wordt lid van de vzw Belgisch Netwerk van Stichtingen in 2012 en is er sinds 2016 bestuurder. De stichting is tevens Silver sponsor van de vzw *Women on Board* sinds 2012.

Tevens verzorgt het ICCI sinds 2015 de organisatie van de ook voorheen door het IBR georganiseerde infosessies en studiedagen.

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter: **Lieven ACKE** (Bedrijfsrevisor) (vanaf juni 2016), **Thierry DUPONT** (tot juni 2016)

Ondervoorzitter: **Henri OLIVIER** (Prof Em. Dr. ULg) (vanaf juni 2016), **Herman BRAECKMANS** (tot juni 2016)

Bestuurders: **Herman BRAECKMANS** (Prof Dr. UA), **Diane BRESCH** (Prof. Dr. VUB-Bedrijfsrevisor), **Ann GAEREMYNCK** (Prof. Dr. KULeuven), **Gisèle VANDEWEERD** (Bedrijfsrevisor), **Pierre P. BERGER** (Erebedrijfsrevisor), **Ignace DE BEELDE** (Prof. Dr. UGent), **Yves DE RONGÉ** (Prof. Dr. UCL), **Robert-Henri FRANSOLET** (Erebedrijfsrevisor), **Faska KHROUZ** (Prof .Dr. ULB), **Eric MATHAY** (Bedrijfsrevisor), **Daniel VAN CUTSEM** (Bedrijfsrevisor), **Jean Pierre VINCKE** (Erebedrijfsrevisor).

Algemeen afgevaardigde: **Erwin VANDERSTAPPEN**

Wetenschappelijke medewerkers: **Steven DE BLAUWE**, **Victor YANGANDI** (tot augustus 2016)

Medewerker: **Sarah VAN DE STEENE**

Deel II

Werkzaamheden van het ICCI

HELPDESK

Het ICCI geeft op een autonome wijze, volledig onafhankelijk met betrekking tot het IBR, antwoorden op vragen gesteld door bedrijfsrevisoren, evenals op vragen gesteld door derden, met betrekking tot revisorale opdrachten, behalve op litigieuze vragen, vragen van boekhoudkundige of fiscale aard, controversiële vragen of nog onduidelijke vragen. Enkel het College van toezicht op de Bedrijfsrevisoren is gemachtigd om klachten tegen bedrijfsrevisoren te behandelen (art. 53, § 2 van de wet van 7 december 2016).

De Stichting beantwoordt vragen van bedrijfsrevisoren over IFRS, behalve indien zij oordeelt dat de vraag een zeer hoge graad van complexiteit omvat (bijvoorbeeld complexe vraagstukken met betrekking tot de toepassing van IAS 39).

Deze adviezen vertegenwoordigen dus niet noodzakelijk het standpunt van de Raad van het IBR. Het formeel standpunt van het IBR kan inderdaad enkel via de officiële organen, met name de Raad of, in voorkomend geval, het Uitvoerend Comité of de Juridische Commissie ingewonnen worden, een procedure die onvermijdelijk meer tijd vereist om een antwoord te verschaffen.

SAMENSTELLING VAN DE HELPDESK

Voorzitter: **Lieven ACKE** (Bedrijfsrevisor) (vanaf juni 2016), **Thierry DUPONT** (tot juni 2016)

Externe leden:

Robert-Henri FRANSOLET (Erebedrijfsrevisor), **Daniel VAN CUTSEM** (Bedrijfsrevisor), **Jean Pierre VINCKE** (Erebedrijfsrevisor).

Wetenschappelijk secretariaat:

Erwin VANDERSTAPPEN, **Steven DE BLAUWE**, **Victor YANGANDI** (tot augustus 2016)

THINK TANK ESR 2010

De oprichting van de *think tank* Europees Stelsel van de Rekeningen (ESR) 2010 is in eerste orde gemotiveerd door de wens van het ICCI om op een proactieve, snelle en doeltreffende wijze kennis op te bouwen en over te dragen in verband met ESR 2010 in functie van de gebruikers.

De Think Tank ESR 2010 zal:

- Kennisopbouw en -overdracht van ESR 2010 bevorderen in functie van de gebruikers;
- De gesprekspartner zijn voor de gebruikers van ESR 2010;
- De (audit)risico's van de ESR 2010-cyclus in kaart brengen;
- Het aangaan van contacten met andere belanghebbenden;
- Het overlegorgaan zijn voor ICCI-opleidingen en studiedagen over ESR 2010; en
- Het forum vormen voor een eventuele verdere verfijning en update van het boek ICCI 2014-3 Europees Stelsel van Rekeningen (ESR) rapportering en revisorale controle.

DEEL II WERKZAAMHEDEN VAN DE STICHTING ICCL

PUBLICATIES

Sinds 2007 publiceert de Stichting jaarlijks meerdere standaardwerken. De "institutionele" publicaties zoals het Vademecum en het Jaarverslag van het IBR, die ressorteren onder de verantwoordelijkheid van de Raad van het IBR, worden evenwel door het IBR zelf uitgegeven.

De bedrijfsrevisoren en stagiairs kunnen alle ICCL-publicaties op de website in PDF-formaat downloaden.

In 2016 werden volgende drie publicaties uitgegeven (c.f bijlage 2):

- Europese boekhoudingrichtlijn en omzetting ervan in Belgisch recht
- Gerechtelijke en buitenrechtelijke opdrachten van de bedrijfsrevisor
- Europese audithervorming en implementatie in België

In 2017 zullen door het ICCL volgende boeken worden uitgegeven:

- Toekomst van de rapportering over de niet-financiële informatie
- Commissarisverslag (update 2017)
- *Key Audits Matters* (KAM) and *extended audit reporting*

Samenstelling van de Commissie publicaties

Voorzitter: **Lieven ACKE** (Bedrijfsrevisor) (vanaf juni 2016), *Thierry DUPONT* (tot juni 2016)

Leden: **Ann GAEREMYNCK** (Prof. Dr. KULeuven), **Pierre P. BERGER** (Erebedrijfsrevisor), **Herman BRAECKMANS** (Prof.Dr.UA), **Ignace DE BEELDE** (Prof. Dr. UGent), **Yves DE RONGÉ** (Prof. Dr. UCL)

Secretariaat: **Erwin VANDERSTAPPEN**, **Steven DE BLAUWE**, **Victor YANGANDI** (tot augustus 2016)

In 2016 is de Commissie Publicaties van het ICCL tweemaal samengekomen, waarbij volgende onderwerpen werden behandeld:

- Evaluatie van de publicaties 2016; en
- Planning van de publicaties 2017

Samenvatting van de boeken van 2016

Europese Boekhoudrichtlijn en omzetting ervan in Belgisch recht, ICCI 2016, nr. 1

Auteurs : A. ASSEZ, H. BLOMME, C. DARVILLE, S. DE BLAUWE, K. DEGROOTE, E. DE WIELEMAKER, M. DE WOLF, T. DUPONT, D. KROES, H. OLIVIER, E. PEETERMANS, E. VANDERSTAPPEN en V. YANGANDI

Dit boek behandelt de omzetting van de Europese Boekhoudrechtlijn 2013/34/EU in Belgisch recht door een wet en een koninklijk besluit van 18 december 2015. Deze richtlijn wordt gesitueerd en de voorafgaande bezorgdheden van het IBR inzake het behoud van de auditperimeter en de modernisering van het boekhoudrecht worden besproken, alsook het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven van 18 maart 2015 omtrent de omzetting.

Het verhaal van de categorieën van vennootschappen-micro, kleine en grote- en groepen-van beperkte omvang en grote evenals de drempels ervan, en de talrijke nieuwigheden in het boekhoudlandschap van de Belgische KMO's komen aan bod.

De impact van de boekhoudhervorming op de fiscaliteit is beperkt en betreft hoofdzakelijk de gevolgen van de aanpassing van de definitie van kleine vennootschap in het vennootschapsrecht. Op het vlak van audit en de rol van de commissaris wordt de auditperimeter lichtjes verminderd. Met betrekking tot de waarderingsgrondslagen en methodes zijn er weinig belangrijke wijzigingen te melden. Een vergelijkende studie verschaft een overzicht van de gekozen boekhouddrempels in de buurlanden. Een eerste balans van de boekhoudhervorming voor de onderneming sluit het boek af.

Gerechtelijke en buitengerechtelijke opdrachten van de bedrijfsrevisor, ICCI, 2016, nr. 2

Auteurs: S. DE BLAUWE, T. GERNAY, L. OSTYN, M.-O. PÂRIS, S. QUINTART, C. REMON, E. VANDERSTAPPEN, T. VAN LOOKE, C. VAN REYBROECK, F. WALSCHOT en V. YANGANDI

Naast de wettelijke audit ban de jaarrekening heeft de wetgever, onder meer in het Wetboek van vennootschappen, aan de bedrijfsrevisor een aantal andere wettelijke opdrachten gegeven. De naleving van de regels inzake onafhankelijkheid en objectiviteit in de revisorale plichtenleer staan hierbij centraal en zijn gedurende de afgelopen decennia als het ware het DNA van de bedrijfsrevisor geworden.

De bedrijfsrevisor is een unieke observator van het economisch leven, zowel op grond van zijn onafhankelijkheid ten overstaan van de eigen belangen van de actoren. Hij is goed geplaatst om adviezen van algemene strekking uit te brengen die een werkelijke

waarde voor de belanghebbenden betekenen. Het regelmatige contact van rechters van de rechtbanken van koophandel met de bedrijfsrevisor zijn hiervan een bewijs.

De met het beroep van bedrijfsrevisor verenigbare gerechtelijke en buitengerechtelijke opdrachten zijn uiteenlopen en betreffen onder meer de volgende opdrachten die achtereenvolgens worden behandeld: gerechtsdeskundige, vereffenaar, voorlopig bewindvoerder, gerechtsmandataris, ondernemingsbemiddelaar, toegevoegd curator, rechter in sociale zaken, rechter in handelszaken, arbiter en bindende derdenbeslissers, bemiddelaar en speciaal commissaris.

DEEL II WERKZAAMHEDEN VAN DE STICHTING ICCI

Europese audithervorming en implementatie ervan in België, ICCI, 2016, nr. 3

Auteurs: L. ACKE, M. BIHAIN, I. BOETS, C. DARVILLE, I. DE POORTER, T. DUPONT, S. FOLIE, P. LELEU, I. VANBEVEREN en E. VANDERSTAPPEN

Op 13 oktober 2016 lanceerde de Europese Commissie het Groenboek "Beleid inzake controle van financiële overzichten: lessen uit de crisis". Na jaren debatteren namen het Europees Parlement en de Raad op 16 april 2014 een nieuwe Auditrichtlijn 2014/56/EU en Verordening nr.537/2014 aan. De Audithervorming ordening betreft specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, zoals genoteerde vennootschappen, kredietinstellingen, (her)verzekeringsondernemingen, enz.

Zowel de Auditrichtlijn als de verordening dienden tegen 17 juni 2016 in Belgisch recht te worden geïmplementeerd. Met enige vertraging gebeurde dit pas met de "noodwet" van 29 juni 2016 en de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren.

De hoofdthema's van de audithervorming zijn de volgende externe auditkantoorrotatie en het verbod op en de beperking op niet-controlediensten, nieuw publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, uitgebreidere rapportering van de commissaris en versterking van het auditcomité. Deze thema's komen aan bod in onderhavig boek dat wordt afgesloten met een eerste balans van de impact voor ondernemingen en bestuurders en de gevolgen voor alle stakeholders, met inbegrip van bedrijfsrevisoraat.

TAX, AUDIT & ACCOUNTANCY

Het tijdschrift *Tax, Audit & Accountancy* (TAA) is een informatief tijdschrift over het bedrijfsrevisorat. Het bevat een editoriaal van de Voorzitter van het IBR, een woord van de Hoofdredacteur, evenals diepgaande artikelen over voor bedrijfsrevisoren interessante onderwerpen en semestrieel een verzameling van de activiteiten en informatie van het IASB. Het wordt verspreid onder alle bedrijfsrevisoren, erebedrijfsrevisoren, stagiairs, openbare besturen en *decision makers* met een interesse voor de domeinen van de fiscaliteit, de audit en de accountancy, alsnog aan de leden van de academische wereld die onderwijzen in deze materie.

Sinds 2010 is het ICCI de verantwoordelijke uitgever van het tijdschrift TAA.

Alle TAA-nummers die sinds 2010 verschenen zijn, kunnen eveneens door elke geïnteresseerde vanaf de website van het ICCI worden gedownload en vanaf midden 2014 is TAA helemaal digitaal gegaan vanaf nummer 43, met een link naar het online flipbook.

In 2016 zijn er vier nummers uitgegeven.

Samenstelling van het Redactiecomité TAA

Hoofdredacteur: **Michel DE WOLF** (Voorzitter, Hoogleraar UCL-ULg)

Leden van het redactiecomité: **Pierre P. BERGER** (Docent KULeuven, Erebedrijfsrevisor), **Diane BREESCH** (Hoogleraar VUB, Bedrijfsrevisor), **Thomas CARLIER** (Docent ICHEC), **Thierry Dupont** (Voorzitter IBR en bedrijfsrevisor) (vanaf september 2016), **Daniel KROES** (Bedrijfsrevisor) (tot augustus 2016), **Pascal MINNE** (Emeritus hoogleraar ULB Solvay Business School), **Laurence PINTE** (Docente ESSF, Advocaat) (vanaf september 2016), **Dries SCHOCKAERT** (Drs. VUB), **Dirk SMETS** (Bedrijfsrevisor), **Yvan STEMPNIERWSKY** (Docent FUCAM, ULB Solvay Business School) (tot augustus 2016), **Christoph VAN DER ELST** (Hoogleraar UGent, Tilburg Universiteit)

Redactiesecretariaat: **Steven DE BLAUWE**, **Erwin VANDERSTAPPEN**, **Victor YANGANDI** (tot augustus 2016)

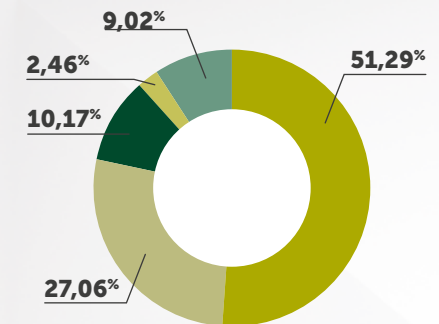

Aantal lezers:

- Aantal downloads PDF
- Aantal downloads FlipBook

Herkomst lezers:

- Email
- Google
- Website ICCI
- LinkedIn
- Andere

De lijst van de verschenen artikels is opgenomen in bijlage 3. De auteurs van de gepubliceerde bijdragen in 2016 zijn:

Marc BIHAIN, Secretaris-generaal IBR

Thomas CARLIER, Deloitte Brussels IFRS Centre of Excellence

Alexia CAUWE, Adviseur IBR

Johan CHRISTIAENS, Hoogleraar, Bedrijfsrevisor, ARPS EY-UGent

Ingrid DE POORTER, Prof. Dr. UGent en Advocaat-vennoot De Grootte De Man

Michel DE WOLF, Decaan van de *Louvain School of Management*, Erevoorzitter van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren

Thierry DUPONT, Voorzitter IBR en Bedrijfsrevisor

Fouad ELOUCH, Deloitte Brussels IFRS Centre of Excellence

Stéphane FOLIE, Jurist, Diensthoofd toezicht en kwaliteitscontrole IBR tot 30 september 2016

Paul Alain FORIERS, Advocaat bij het Hof van Cassatie, Gewoon hoogleraar ULB

Yves LIBERT, Inspecteur-generaal van Financiën en lid van de federale commissie openbare aanbestedingen

Dries SCHOCKAERT, Bestuurder en AML *Compliance Officer* PwC Bedrijfsrevisoren

Christophe VAN DER ELST, Professor Tilburg en Gent University

Freya VANDENDRIESSCHE, Adviseur EY-UGent

Thierry VANWELKENHUYZEN, Belastingconsulent IAB en Lector l'Executive Master in fiscaal beheer bij de *Solvay Business School of Economics and Management*

Véronique WEETS, FSMA Dienst boekhoudkundige en financiële aangelegenheden

NIEUWE TE DOWLOADEN MODELDOCUMENTEN IN 2016

Voorbeeldverslagen WCO

In het kader van de wijziging van de Wet betreffende continuïteit van de ondernemingen in 2013 en de opdracht voor de cijferberoepen voorzien in artikel 17, 5° en 6° van deze wet, werken het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, het Instituut van de Accountants en Belastingconsulenten en het Beroepsinstituut van Erkende Boekhouders en Fiscalisten samen aan de redactie van een gezamenlijk advies omtrent de uitvoering van deze opdracht. Intussen kunnen onderstaande voorbeeldverslagen gehanteerd worden door de bedrijfsrevisor die wordt verzocht een verslag op te stellen.

Deze voorbeelden voor het opstellen van een verslag in het kader van het artikel 17, 5° en 6° van de Wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen hebben geen verplicht of normatief karakter. Het

komt de bedrijfsrevisor, al dan niet commissaris van de onderneming, toe zich hierop, in voorkomend geval, te inspireren en, bijvoorbeeld, te verwijzen naar meer specifieke standaarden die gehanteerd werden bij het uitvoeren van de opdracht (ISAE 3400, ISRS 4400 of ISRS 4410).

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening van de politieke partij [X]

Men vindt hier een voorbeeld van verslag van de bedrijfsrevisor over de geconsolideerde jaarrekening van de politieke partijen (en hun componenten), opgesteld door de werkgroep “politieke partijen” van het IBR.

Belangrijkste in de ISA's opgenomen toepassingsgerichte en overige teksten die betrekking hebben op kleine entiteiten

Dit document wordt gewezen op de belangrijkste in de ISA's opgenomen toepassingsgerichte en overige teksten die betrekking hebben op kleine entiteiten en dit hoofdzakelijk in de

Belgische context. Immers, wanneer passend, zijn in de toepassingsgerichte en overige verklarende teksten van een ISA aanvullende overwegingen opgenomen die specifiek verband houden met controles van kleinere entiteiten en van entiteiten in de publieke sector. Bij een controle van dergelijke entiteiten vormen deze aanvullende overwegingen een hulpmiddel voor het toepassen van de vereisten van de ISA. De verantwoordelijkheid van de auditor om de ISA's toe te passen en om de vereisten van de ISA's na te leven, wordt er echter niet door beperkt of verminderd (ISA 200, Algehele doelstellingen van de onafhankelijke auditor, alsmede het uitvoeren van een controle overeenkomstig de International Standards on Auditing, par. A63).

European Foundation Centre Principles of Good Practice

U vindt ter informatie een zelfregulerende tool voor het goed bestuur van stichtingen zoals uitgewerkt door het European

Foundation Centre en gesteund door het Belgisch Netwerk van Stichtingen waarvan het ICCI lid en bestuurder is.

Modelverslagen NBB-versie september 2016

Men vindt hier de ontwerp-modelverslagen in het kader van de prudentiële rapportering van de erkende revisoren ten behoeve van de NBB.

De modelverslagen worden enkel en alleen voor illustratieve doeleinden verstrekt. Het is onmogelijk alle feiten te beschrijven waarmee de erkende revisoren bij het opstellen van hun verslagen rekening dienen te houden. De erkende revisoren zullen een beroep moeten doen op hun professionele oordeelsvorming om te bepalen welk oordeel tot uitdrukking dient te worden gebracht, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van de betrokken instelling, alsmede welke bijkomende aandachtspunten in hun verslag dienen opgenomen te worden.

DEEL II WERKZAAMHEDEN VAN DE STICHTING ICCL

Update-ISA checklists en templates

Naar aanleiding van de eerste resultaten van de controles uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, heeft de werkgroep ISA en ISQC 1 geoordeeld dat zowel het Pack PE-KE als de ISA checklists dienen te worden aangepast teneinde bijkomende meer pragmatische tools te kunnen verstrekken.

Deze werkgroep was samengesteld uit de confraters Chantal BOLLEN, Noëlle LUCAS, Inge SAEYS, Freddy CALUWAERTS, Christophe REMON, Jean-Benoît RONSE DECRAENE, Jan SMITS, en Jacques VANDERNOOT en werd bijgestaan door confrater Luis LAPERAL.

De werkgroep heeft meer bepaald de in de leidraden voor de kwaliteitscontrole 2015 en 2016 gestelde vragen geanalyseerd teneinde zich ervan te vergewissen dat er tools voorhanden zijn om hierop een antwoord te verstrekken. De aandacht dient echter te worden

gevestigd op het feit dat de commissaris verantwoordelijk is voor het hanteren en het invullen van de checklists en dit geenszins vooruit loopt op de conclusies die zullen worden getrokken uit de antwoorden op de vragenlijst voor de kwaliteitscontrole.

Duidelijkheidshalve vindt u hierna een samenvatting van de wijzigingen, samen met een versie van de gewijzigde checklists (hierna gevolgd door een "versie 2.0-2016") met zichtbare wijzigingen.

Pack Petites Entités- Kleine entiteiten (PE-KE) versie 3.0

Naar aanleiding van de eerste resultaten van de controles uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, heeft de werkgroep ISA en ISQC 1 van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren geoordeeld dat zowel het Pack PE-KE als de ISA checklists dienen te worden aangepast teneinde bijkomende pragmatische tools te kunnen verstrekken.

Het Pack PE-KE is een aanvulling op de door het ICCL uitgewerkte ISA checklists. Er werd evenwel op toegezien dat de relevante gegevens van de ICCL checklists in de Belgische versie van het Pack PE-KE werden opgenomen.

De gebruiksbepalingen geven nadere toelichting bij de inhoud en de toepassing van het Pack PE-KE. De wijzigingen ten opzichte van versie 2 zijn in groen vermeld. Tevens wordt een lijst van de wijzigingen en over de updates vanaf versie 1 tot en met de actuele versie 3 ter beschikking gesteld.

Seminaries

Informatiesessies en studiedagen

Sinds april 2011 verzorgt het ICCI de organisatie van de voorheen door het IBR georganiseerde seminars voor bedrijfsrevisoren en ook voor iedereen die geïnteresseerd is. Vanaf 2015 organiseert het ICCI ook de informatiesessies en de studiedagen. Er waren 2 informatiesessies en 2 studiedagen in 2016.

De inschrijving op deze vormingsactiviteiten gebeurt online via de ICCI website.

Van maart 2016 tot maart 2017 werden er door het ICCI in totaal 87 seminars georganiseerd, waarvan 41 Nederlandstalige en 37 Franstalige en 9 tweetalige seminars, waarvan er één samen met CDZ een één samen met het IREFI. Sinds 2015 verzorgt het ICCI tevens de voorheen door het IBR georganiseerde informatiesessies en studiedagen. De lijst van deze seminars, informatiesessies en studiedagen is opgenomen in bijlage 4.

De organisatie van deze vormingen steunt op het werk van de Commissie Vorming van het IBR; ze werden mogelijk gemaakt dankzij de medewerking van 160 sprekers waarvan 64 bedrijfsrevisoren, 2 stagiairs en 94 andere experts in de besproken onderwerpen.

5.515 personen hebben deelgenomen aan de seminars, informatiesessies en studiedagen georganiseerd door het ICCI in 2016, zijnde in totaal 20.818 vormingsuren.

Website ICCL

4.1. INLEIDING

De structuur van de ICCL-website bestaat, behalve de homepage, uit 7 hoofdruubrieken:

- 1) Home;
- 2) Adviezen;
- 3) Vorming;
- 4) Publicaties;
- 5) Rechtspraak;
- 6) Over het ICCL; en
- 7) FAQ

De inhoud van de rubrieken "Rechtspraak" en "Over ICCL" worden hierna toegelicht.

4.2. RECHTSPRAAK

Commissaris: taak

Arrest Hof van Cassatie 10.12.2013 – P.13.0691.N

Andere: tuchtrechtspraak en deontologie

Arrêt Cour constitutionnelle – 22.09.2016 – 122-2016

Arrest Grondwettelijk Hof – 22.09.2016 – 122-2016

Anderere: arresten van belang voor de commissaris bij de uitoefening van zijn mandaat

Arrêt Cour constitutionnelle – 09.06.2016 – 91/2016

Arrest Grondwettelijk hof – 09.06.2016 – 91/2016

Arrest Hof van Beroep Antwerpen (WCO) – 08.09.2016 – 2015-AR-2139

Arrest Grondwettelijk Hof – 25.02.2016 – 28-2016

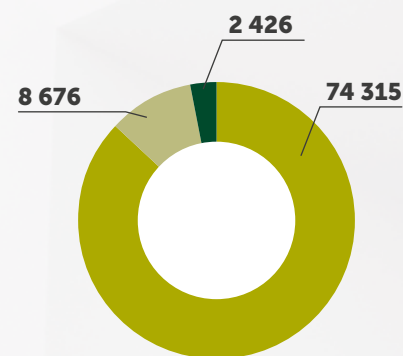
Arrêt Cour constitutionnelle – 25.02.2016 – 28-2016

4.3. OVER ICCI

Onder deze rubriek vindt men een overzicht over het ontstaan van de Stichting ICCI en tevens ook nog een aantal subrubrieken (o.a. "Statuten", "Bibliografie" en "Links", waar een aantal links worden vermeld die nuttig kunnen zijn voor het beroep (nationale en internationale beroepsorganen)).

4.4. FAQ

In 2016 werden ze verder aangevuld, in het bijzonder met FAQ's over *EU Audit Legislation*.

- Desktop
- Mobile
- Tablet

53880

Totaal aantal gebruikers

25028

Aantal downloads

85417

Totaal aantal bezoeken

232

Bezoeken per dag

Contributie aan het **ICCI**

Jaarlijks betaalt iedere bedrijfsrevisor een contributie aan het ICCI. Deze contributie wordt rechtstreeks aan de bedrijfsrevisoren gefactureerd met BTW.

Het bedrag van deze "ICCI-contributie" wordt in mindering gebracht van de IBR-bijdrage.

Deze contributie levert de volgende voordelen op:

- het abonnement op de ICCI-publicaties (boeken en TAA);
- een recht van forfaitaire toegang voor de bedrijfsrevisor en zijn eventuele stagiairs tot de seminars, de informatiesessies en de studiedagen; en
- de toegang tot het bekomen van *Helpdesk* adviezen.

Bijlagen

Bijlage 1: Lijst van de meest relevante adviezen van 2016

Bijlage 2: Inhoudstafels van de publicaties van 2016

Bijlage 3: *Tax, Audit & Accountancy*: lijst van de gepubliceerde artikels in 2016

Bijlage 4: Lijst van de seminars, informatiesessies en studiedagen georganiseerd van maart 2016 tot maart 2017

BIJLAGE 1: LIJST VAN DE MEEST RELEVANTE ADVIEZEN VAN 2016

Hierna volgt een lijst van de meest relevante adviezen van 2016 die werden gepubliceerd op de website van het ICCI, enkel in de taal van de vraagsteller, onder de rubriek: www.icci.be/nl/adviezen/Pages/Zoeken-op-thema.aspx.

1. IBR

Inbreng van aandelen van een bedrijfsrevisorenkantoor in een Belgische burgerlijke maatschap
Vervanging van een bedrijfsrevisor door een stagiair waarvan de stage werd opgeschort

2. Deontologie

Indépendance du réviseur d'entreprises
EFRO interreg 2014 – interpretatieve vraag onverenigbaarheden voor auditoren/revisoren
Accès aux documents de travail d'un commissaire belge

3. Commissaris

Cession de mandats de commissaire
Huidige rotatieplicht naar Belgisch recht
Modaliteiten voor de benoeming van een commissaris
Artikel 141 W. Venn. in het kader van een verplichte consolidatie in Nederland
Rapport de carence du commissaire
Délai de viduité du commissaire (période de cooling-off)
Verzekering burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid
Wet van 18 december 2015 tot omzetting van de boekhoudrichtlijn 2013/34/EU – benoeming
Niet-herbenoeming van een commissaris in een vennootschap met ondernemingsraad
Ondertekening van de gepubliceerde versie van het commissarisverslag
Indépendance du commissaire – mère belge, filiale étrangère
Benoeming van de commissaris
Duur, bezoldiging en controle van het commissarismandaat
Mandat de commissaire au sein d'une ASBL dont la banque est en faillite
Décret wallon du 30 avril 2009 et rotation interne

Onafhankelijkheid van de commissaris bij inbreng in natura van aandelen
Beantwoorden door de commissaris van vragen vanwege de algemene vergadering van aandeelhouders

4. Bijzondere aspecten van het commissarismandaat

Article 523, § 1er du Code des sociétés – conflit d'intérêt
Hurovereenkomst aan vennootschap in oprichting en belangenconflictregering

5. Bijzondere opdrachten in het Wetboek van vennootschappen

Partiële splitsing
Inbreng in natura van de naakte eigendom van een schuldvordering
Apport en nature dans une SCRL
Controleverslag in het kader van een kapitaalverhoging door inbreng van een schuldvordering
Quasi-inbreng en recht van opstal door een oprichter aan zijn BVBA
Apport en nature et dispense de rapport de réviseur
Rapport révisoral dans le cadre de l'émission de warrants
Bijzondere opdrachten en de internationale auditstandaarden – stand van zaken
Rapport de régularisation d'un quasi-apport
Revisoraal verslag van commissaris in het kader van wijziging van doel van overnemende vennootschap bij een fusie/splitsing door overneming

6. Controlenormen

Openbare aanbesteding en opdrachtbrief zoals voorzien door ISA 210
Lettre de recommandation

7. Bijzondere wetgevingen en reglementering

Verenigbaarheid van het commissarismandaat in een AGB met bijstandsoverdrachten
Politieke partijen – verslag van de bedrijfsrevisor

8. Andere controleopdrachten

Waardering van ondernemingen door bedrijfsrevisoren

9. Witwassen, fraude en corruptie

Nihil

10. Kapitaal en aandelen

Precisering ICCL advies m.b.t. taalwetgeving

Augmentation de capital par apport de créance sans émission de nouvelles actions

Transfert en Belgique du siège d'une société constituée sous l'empire d'un droit étranger

Vereffening van een niet meer actieve vennootschap

11. Financiële informatie

Nihil

12. Informatie aan de ondernemingsraad

Invitation des réviseurs d'entreprises au conseil d'entreprise comprenant différentes entités juridiques avec différents réviseurs d'entreprises

13. Ondernemingen in moeilijkheden

Compétence du commissaire dans le cadre de la loi sur la continuité des entreprises

14. VZW's en Stichtingen

Opname van vzw's in de consolidatie

Toepassing van artikel 135 W. Venn. in het kader van een commissarismandaat toegewezen in een vzw na een openbare aanbesteding

Gevolgen van de omzetting van de boekhoudrichtlijn 2013/34/EU voor vzw's

Omzetting van boekhoudrichtlijn 2013/34/EU en impact van nieuwe groottecriteria op vzw's

15. Belgische boekhoudwetgeving

Boekhoudkundige verwerking van een aankoop van een machine waaraan op balansdatum nog installatiewerkzaamheden dienen te gebeuren

Réductions des "valeurs forfaitaires de créances"

Comptabilisation d'un bail emphytéotique

Boekhoudkundige verwerking van verbouwwerken uitgevoerd in gehuurde gebouwen en de toegekende voordelen bij het afsluiten/verlengen van een huurovereenkomst

Afschrijving van goodwill en afschaffing van de kosten van onderzoek

Jaarrekeningrubriek beginvermogen in een vzw

Leasing op een vast actief waarvoor de leasinggever een kapitaalsubsidie heeft ontvangen

Boekhoudkundige compensatie van bestellingen met ontvangen vooruitbetalingen

16. IFRS/IAS

Nihil

17. Openbaarmakingsverplichtingen

Nihil

BIJLAGE 2: INHOUDSTAFELS VAN DE PUBLICATIES VAN 2016

1. Europese boekhoudrichtlijn en omzetting ervan in Belgisch recht, ICCI, 2016, nr. 1.

Woord vooraf

Executive summary (NL)

Executive summary (FR)

Executive summary (EN)

Hoofdstuk 1 Inleiding

Hoofdstuk 2 Situering van de Europese boekhoudrichtlijn 2013/34/EU

Hoofdstuk 3 Voorafgaande bezorgdheden van het IBR

Hoofdstuk 4 Bespreking van het advies CRB 2015-0600 van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

Hoofdstuk 5 Nieuwe categorieën van vennootschappen, groepen en drempels

Hoofdstuk 6 Boekhoudkundige nieuwigheden voor KMO's

Hoofdstuk 7 Fiscale impact in België van de omzetting van de boekhoudrichtlijn 2013/34/EU

Hoofdstuk 8 Impact van de boekhoudhervorming op het commissarismandaat en -verslag

Hoofdstuk 9 Omzetting van de boekhoudrichtlijn 2013/34/EU in Belgisch recht

Hoofdstuk 10 Vergelijkende studie van de gekozen boekhouddrempels in de buurlanden

Hoofdstuk 11 Boekhoudhervorming en onderneming: een eerste balans

2. Gerechtelijke en buitengerechtelijke opdrachten van de bedrijfsrevisor, ICCI, 2016, nr. 2.

Woord vooraf

Executive summary (NL)

Executive summary (FR)

Executive summary (EN)

Hoofdstuk 1 Inleidende beschouwingen

Hoofdstuk 2 Gerechtsdeskundige

Hoofdstuk 3 Vereffenaar

Hoofdstuk 4 Voorlopige bewindvoerder

Hoofdstuk 5 Gerechtsmandatarissen

Hoofdstuk 6 Ondernemingsbemiddelaar: onbekend of onbemind?

Hoofdstuk 7 Curator

Hoofdstuk 8 Rechter in sociale zaken

Hoofdstuk 9 Bedrijfsrevisor, rechter in handelszaken bij de rechtbanken van koophandel

Hoofdstuk 10 Scheidsrechter en derdenbeslisser

Hoofdstuk 11 Bemiddelaar

Hoofdstuk 12 Speciaal commissaris

3. Europese audithervorming en implementatie ervan in België, ICCI, 2016, nr. 3.

Woord vooraf

Executive summary (NL)

Executive summary (FR)

Executive summary (EN)

Hoofdstuk 1 Inleidende beschouwingen

DEEL 1 DE TOEGENOMEN ONAFHANKELIJKHEIDSVEREISTEN VOOR DE COMMISSARIS

Hoofdstuk 2 De externe rotatie en overgangsbepalingen

Hoofdstuk 3 Het verbod op en de beperking van niet-controlediensten

DEEL 2 HET NIEUW PUBLIEK TOEZICHT

Hoofdstuk 4 Het nieuw publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor: gedelegeerde opdrachten, bestuur, kwaliteitscontrole, toezicht en sanctiemaatregelen waaronder de verhaalmiddelen

DEEL 3 DE RAPPORTERING VAN DE COMMISSARIS

Hoofdstuk 5 De controleverklaring

Hoofdstuk 6 De aanvullende verklaring aan het auditcomité en andere rapporteringsverplichtingen zonder publiek karakter

DEEL 4 DE VERSTERKING VAN DE ROL VAN HET AUDITCOMITÉ

Hoofdstuk 7 De versterking van de rol van het auditcomité - wetgevend kader, samenstelling, statuut en benoemingsprocedure van de commissaris

Hoofdstuk 8 De versterking van de rol van het auditcomité - praktische aspecten en monitoring

DEEL 5 DE IMPACT VAN DE HERVORMING VOOR DE ONDERNEMINGEN EN BESTUURDERS

Hoofdstuk 9 De impact van de audithervorming op de ondernemingen en de bestuurders - een eerste balans

Hoofdstuk 10 Besluit

BIJLAGE 3: TAX, AUDIT & ACCOUNTANCY: LIJST VAN DE GEPUBLICEERDE ARTIKELS IN 2016

TAA n° 50 / maart 2016 (volledig tweetalig nummer)

Editoriaal van de voorzitter van het IBR – De basisprincipes van de boekhouding voorwerp van evolutie naar aanleiding van de Europese boekhoudrichtlijn en de omzetting ervan in het Belgisch recht?

Omzetting van de boekhoudrichtlijn: veeleer een evolutie dan een revolutie

Het woord van de Hoofdredacteur – Maakt het “substance over form”-beginsel voortaan deel uit van de Belgische boekhoudkundige rechtsorde?

Periodieke informatie IFRS januari - december 2015

TAA n° 51/ juni 2016

Editoriaal van de nieuwe Voorzitter van het IBR – De financiële draagkracht van vennootschappen bij de modernisering van het vennootschapsrecht

La réforme du droit des sociétés

Single audit en een vergelijking met de omringende landen

Le rapport BEPS de l'OCDE : une évolution importante en fiscalité internationale

Het woord van de Hoofdredacteur – Panama Papers, LuxLeaks, Excess Profit Rulings... en de correcte toepassing van de fiscale transparantie

TAA n° 52 / september 2016

Editoriaal van de Voorzitter van het IBR – De bedrijfsrevisor en subjectiviteit in de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme

Vierde richtlijn anti-witwassen

La nouvelle loi du 17 juin 2016 relative aux marchés publics – nouveautés – éléments positifs et négatifs

Concrete impact op de aan de bedrijfsrevisoren voorbehouden overheidsopdrachten
Related Shareholders Transactions and the Shareholder Rights Proposal: A Plea for Auditor and Audit Committee Involvement

Periodieke informatie IFRS – januari 2016 tot juni 2016

Het woord van de Hoofdredacteur – Overheidsopdrachten: naar een echte hervorming!

TAA n° 53 / december 2016 (volledig tweetalig nummer)

Het woord van de Hoofdredacteur – Bij wijze van inleiding op de Europese en Belgische audithervorming

De Belgische audithervorming: nieuwe verplichtingen voor auditcomités, toegang tot het beroep, deontologie en de controleverklaring van bedrijfsrevisoren verder toegelicht

De toegenomen onafhankelijkheidsvereisten voor de commissaris: externe rotatie en niet-controlediensten

Het nieuw publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor: gedelegeerde opdrachten, bestuur, kwaliteitscontrole, toezicht en sanctiemaatregelen, waaronder de verhaalmiddelen

Editoriaal van de Voorzitter van het IBR – En nu! Hoe staan we dan tegenover deze Europese audithervorming en de omzetting ervan in Belgisch recht?

BIJLAGE 4: LIJST VAN DE SEMINARIES, INFORMATIESESSIES EN STUDIEDAGEN GEORGANISEERD VAN MAART 2016 TOT MAART 2017

Seminaries

Audit en controle

Rol van de commissaris van niet-financiële ondernemingen in het kader van het toezicht op de naleving van de EMIR Verordening (Sprekers: *Stijn BROEKX, Nicolas CASTELEIN, Wouter COPPENS, Nathalie FLAMEN, Olivier MACQ, Didier NICLAES en Jeroen TEIRLINCK*)

De bedrijfsrevisor en de ondernemingsraad: nieuwe vuistregels (Sprekers: *Dirk CLEYMANS, Christine DARVILLE, Bergie VAN DEN BOSSCHE en Paul VAN GEYT*)

Ondernemingen in moeilijkheden en de wet op de continuïteit van ondernemingen (WCO) en aanbeveling WCO (Sprekers: *Guido DE CROOCK en Eric VAN DEN BROELE*)

Analyse van de belangrijkste adviezen van de CBN (update), boekhoudrichtlijn en hervorming van het boekhoudrecht (Sprekers: *Hilde BLOMME, Ignace BOGAERT en Jean Pierre VINCKE*)

Fusies en splitsingen: wettelijke, boekhoudkundige en fiscale aspecten en aandachtspunten voor de bedrijfsrevisor; cross borders (Sprekers: *Gislenus BATS en Peter VERBANCK*)

IT-controles in een ISA-context: nieuwe technologie, nieuwe auditrisico's + Information Produced by the Entity (IPE) (Sprekers: *Isabelle MEUNIER en Marc VAEL*)

Antiwitwassen: regels van toepassing op de bedrijfsrevisoren met betrekking tot de kantoororganisatie en de melding van vermoedens, alsook recente ontwikkelingen (Sprekers: *Frank HAEMERS en Piet HEMSCHOOTE*)

Medewerking aan het prudentieel toezicht: recente ontwikkelingen in de financiële sector (banken en verzekeringen) – capita selecta (Sprekers: *Rudi BONTE, Veerle DE SCHRYVER, Bart DEWAELE, Jean-François HUBIN, Jurgen JANSSENS en Stany ZABINSKI*)

Behandeling van pensioenregelingen onder BE GAAP en IFRS (Spreker: *Geert DE RIDDER*)

Financiële sector: proces van kredietverlening en analyse van waardevermindering (Sprekers: *Peter COOX, Bart DEWAELE, Claude LOUCKX et Stéphane NOLF*)

Banken: audit van rapporteringen aan regulator: COREP en FINREP (Sprekers: *Xiao LING en Nele VAN LAETHEM*)

Omzetting van de Auditrichtlijn en Auditverordening in het Belgisch recht (Spreker: *Piet HEMSCHOOTE*)

Controleaanpak van ziekenhuizen (Spreker: *Patrick VAN BOURGOGNIE*)

Documentatie van de interne controle en impact op het eigenlijke werk binnen de KMO (Spreker: *Jean-Benoît RONSE DECRAENE*)

Analyse van niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (inclusief de informatie opgenomen in de bankconfirmatie) (Spreker: *David VAN VRECKEM*)

Statistische steekproeven (statistic sample), audit benadering, substantive analytical review (Spreker: Samuel VERFAILLIE)

Sustainability reporting (Sprekers: Stijn SCHILDERMANS en Bart VERCAUTEREN)

Audit non-for-profit

Controle van de vzw's, ivzw's en stichtingen en hun bijzonderheden (Spreker: Emiel DE SMEDT)

Audit Publieke sector

Advanced: Concept en mogelijkheden van single audit (Sprekers: Lieven ACKE, Johan CHRISTIAENS, Frank SMET en Birgitt VAN NERUM)

Concept en toepassingsmogelijkheden IPSAS standaarden (Spreker: Johan CHRISTIAENS)

Advanced: Bespreking ESR 2010 en vergelijking ondernemingsboekhouden en ESR 2010 (Sprekers: Thomas STRAGIER en Christophe VANHEE)

Controle van de autonome gemeentebedrijven (AGB's) (Sprekers: Bruno CLAEYS, Bert GIJSELS en Christophe VANHEE)

Fiscaliteit

Update fiscaliteit: recente ontwikkelingen capita selecta. Aandachtspunten voor de bedrijfsrevisor (Spreker: Yves VERDINGH)

BTW update: Special topics van belang bij de audit en recente rechtspraak (Spreker: Jurgen OPREEL)

Transfer pricing: actualiteit en praktische toepassingen (Spreker: Dirk VAN STAPPEN)

2 keer: Update fiscaliteit: actualiteit vennootschapsbelasting op inkomsten 2016 (Spreker: Yves VERDINGH)

Recht

2 keer: De bedrijfsrevisor en de vennootschapswetgeving: actualiteit en special topics (Sprekers: Lieven ACKE en Erwin VANDERSTAPPEN)

Gerechtelijke expertises en arbitrage: verdere uitdieping (Sprekers: Didier DE BUYST en Luc RAVERT)

Update arbeidsrecht: wat zijn de recente evoluties op vlak van wetgeving en rechtspraak? (Sprekers: Arnout CRAUWELS en Olivier WOUTERS)

Consolidatie

De controle van de geconsolideerde jaarrekening: praktische oefeningen (Sprekers: Joachim HOEBEECK en Sanne VANDEBROEK)

Plichtenleer

Evolutie plichtenleer van de bedrijfsrevisoren (Sprekers: Piet HEMSCHOOTE en Sandrine VAN BELLINGHEN)

Vormingscyclus

Vormingscyclus: Bijzondere opdrachten - MiFID-gedragsrichtlijnen (Sprekers: Grégory DEMAL en Maryline SERAFIN)

Vormingscyclus: Bijzondere opdrachten - MiFID-gedragsrichtlijnen (Sprekers: David DE SCHACHT, Miet SIMONS, Aldo TEN GEUZENDAM en Lien VERHEGGHE)

Vormingscyclus: Bijzondere opdrachten - MiFID-gedragsrichtlijnen (Sprekers: Géraldine D'ARGEMBEAU, Isabel LOPEZ MARTINEZ en Jelle VAN CAEKENBERGHE)

Vormingscyclus: Bijzondere opdrachten - MiFID-gedragsrichtlijnen (Sprekers: Virginie BASSEM, Stéphanie BRANDT, Caroline SNOEKS en Caroline VERIS)

Vormingscyclus: Bijzondere opdrachten - MiFID-gedragsrichtlijnen (Sprekers: Clarisse LEWALLE, Luk ROELANDT, Maryline SERAFIN en Benoit VAN DEN BROECK)

Vormingscyclus: Bijzondere opdrachten - MiFID-gedragsrichtlijnen (Sprekers: Jean-François BROGNEZ, Natalja D'HERT, Maryline SERAFIN en Aldo TEN GEUZENDAM)

Specialisatie IAS/IFRS

Recente ontwikkelingen IAS/IFRS (Spreker: Ignace BOGAERT)

IAS 17: Leasing (Spreker: Carolien REDANT)

IFRS 15: Revenue recognition (Spreker: Peter D'HONDT)

Workshops

Hoe omgaan met continuïteitsproblemen? Casestudy (Sprekers: Christophe BECKERS en Marleen MANNEKENS)

Antiwitwassen (Spreker: Piet HEMSCHOOTE)

ISQC 1: praktische toepassingen (Spreker: Inge SAEYS)

International Standards

Toepassing van de ISA's in het kader van de audit van kleine entiteiten, vanuit praktische invalshoek (Sprekers: Freddy CALUWAERTS en Jacques VANDERNOOT)

ISAE – ISAE 3402: Rapport van interne controles van non-service organisaties en Agreed upon procedures (AUP) (Spreker: Bert TRUYMAN)

Hoe een ISA compliant dossier samenstellen? Template met fictief dossier (Sprekers: Freddy CALUWAERTS en Jacques VANDERNOOT)

2 keer : Vormingsnamiddag: Kwaliteitscontrole 2016 (Sprekers : Luc DE PUYSSSELEYR, Isabelle MEUNIER en Luc VERRIJSEN)

Informatiesessies

Pension Risks MasterClass – actuary and auditor face-to-face (Sprekers: Geert DE RIDDER, Rik NECKEBROECK en Jan RUTTENS)

Studiedagen

Financiële verslaggeving van lokale besturen: Best Practices / Reporting financier des pouvoirs locaux : Best practices (Sprekers: Lieven ACKE, Willy BORSUS, Leopoldin CACCIA DOMINIONI, Johan CHRISTIAENS, Filip DELOS, Rochdi KHABAZI, Faska KHROUZ, Daniel KROES, Jan LEROY, Gert MARIS, Eric MATHAY, Geert MERTENS, Johan OP DE BEEK, Claude PARMENTIER, Christophe PICARD, Thomas STRAGIER, Michel TEFNIN, Michel VAN DER STICHELE, Katlyn VAN OVERMEIRE)

New technologies and digitalization: are auditors facing a revolution? (Sprekers: Jean-Marc DE L'ARBRE, Koenraad BÉROUDIAUX, Olivier BOUTELLIS-TAFT, Stefaan CLAES, Koen CLAESSENS, Jacques COUCKE, Mona DE BOER, Alexander DE CROO, Thierry DUPONT, Daniel KROES, Ken SNOEKS, Patrick SOENEN, Marc VAEL, Johan VAN GRIEKEN, Cindy VAN HUMBEECK en Dado VAN PETEGHEM)